

Par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo Rīgas 74. vidusskolā

Rīgā, 2013. gada 22. septembrī

Izstrādāts saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2. Punktu un Ministru kabineta 2009. gada 24. novembra noteikumiem Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu

I Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumu par Rīgas 74. vidusskolas (turpmāk R 74.vsk) vadības, pedagogu un citu darbinieku rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk –noteikumi) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību R 74.vsk, radot drošu vidi izglītojamā personības attīstībai.

2. Noteikumi nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbības gadījumi starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai R 74.vsk darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecāku/iem, saistībā ar izglītojamo pārkāpumiem. Noteikumi nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas R 74.vsk konfliktsituāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais neapmeklē R 74.vsk saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.

3. Konflikts šo noteikumu izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju vai mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

4. Fiziska vardarbība šo noteikumu izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

5. Emocionālā vardarbība šo noteikumu izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

6. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai R74.vsk papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8. oktobra metodiskos ieteikumus

"Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitutionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot gadījumus pret bērnu", kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo un Sadarbības līgumu Nr. DL-09-169 lī no 2009.gada 15. jūlija.

7. Izglītojamo problemsituāciju risināšanā tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācijai, kuru par izglītojamo ieguvīs R 74. vsk. darbinieks, pildot amata pienākumus, ir ierobežota pieejamība un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti atrodas pēc piederības pie R74.vsk atbalsta personāla speciālistiem (psihologa, sociālā pedagoga, mediķa).

II Konflikti starp izglītojamajiem

8. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

8.1. klases audzinātājs (vai jebkurš R 74. vsk darbinieks, kurš konstatējis konfliktsituāciju), noskaidro notikušā apstākļus, uzklausot konfliktā iesaistītās puses un izvērtē, vai nepieciešams piesaistīt un saņemt palīdzību no atbalsta personāla (mediķa, psihologa vai sociālā pedagoga). Ja konfliktu konstatējis R. 74.vsk darbinieks, nevis klases audzinātājs, tad viņš par notikušo informē klases audzinātāju;

8.2. klases audzinātājs tajā pašā dienā informē konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus par notikušo (telefoniski vai elektroniski), fiksējot sadarbību ar vecākiem e-žurnālā. Tajā pašā dienā klases audzinātājs informē par konfliktu skolas direktoru, dežūrējošo administratoru.

8.3. ja konfliktsituācijas atkārtojas, klases audzinātājs informē par problēmām atbalsta personāla speciālistus (psihologu, mediķi, sociālo pedagogu), kuri lemj par nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem turpmāku konfliktsituāciju novēršanai.

8.4. klases audzinātājs, sadarbībā ar atbalsta personāla speciālistiem (pēc vajadzības), uzaicina uz sarunu skolā konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus; sarunas gaitā tiek pieņemts turpmākās rīcības plāns;

8.5. informāciju par rīcības plāna realizāciju klases audzinātājs sniedz direktoram/ konfl.risināšanā iesaistītajiem speciālistiem

8.6. ja R 74.vsk un vecāku sadarbības rezultātā izglītojamā/mo uzvedība neuzlabojas, klases audzinātājs informē direktoru, pamatojoties uz klases audzinātāja, atbalsta personāla speciālistu sniegtās informācijas, skolēnu paskaidrojumiem, direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu un lemj par ārpuskolas institūciju speciālistu piesaistīšanu.

III Konflikti starp izglītojamo un R 74. vsk darbinieku

9. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai R 74.vsk darbinieku, kura rezultātā konstatējama fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

9.1. R 74.vsk pedagogs vai darbinieks sniedz R 74. vsk direktoram rakstisku iesniegumu par radušos situāciju;

9.2. R 74.vsk direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un pārrunā situāciju, pēc nepieciešamības uzaicinot vecākus uz sarunu klātienē;

9.3. R74.vsk direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, pēc nepieciešamības pieaicinot klases audzinātāju/us, direktora vietniekus izglītības jomā, atbalsta personāla speciālistus situācijas skaidrošanai un konflikta risināšanai;

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un R 74.vsk pedagogu vai darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. R 74.vsk direktora/ atbalsta personāla speciālista (pēc izvēles) klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar R 74. vsk pedagogu vai darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

10.2. ja skolēna/u vecāki ar pedagogu vai darbinieku konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

10.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo R 74. vsk direktoram detalizētai izvērtēšanai;

10.2.2. R 74. vsk direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai darbiniekam;

10.2.3. R 74.vsk direktors iesniedz dokumentāciju R74. vsk ētikas komisijai (vecāku iesniegumu, pedagoga/ darbinieka paskaidrojumu u.c. dokumentāciju, ja tāda ir), kas šos jautājumus izvērtē un sniedz priekšlikumus R 74. vsk direktoram konflikta atrisināšanai;

10.2.4. Atsevišķi tiek veiktas pārrunas ar izglītojamā vecākiem un R 74. vsk pedagogu vai darbinieku. Uz noslēguma sarunu tiek uzaicinātas visas konfliktā iesaistītās personas;

10.2.5. Pēc notikuma izvērtēšanas, R 74.vsk direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus saskaņā ar noteikumiem par darba kārtību, ētikas normu vai skolas iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu vai atstādināt darbinieku no amata;

10.2.6. Ja netiek konstatēts R 74. vsk pedagoga vai darbinieka pārkāpums, direktors nosūta institūcijai (pēc pieprasījuma) motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV Izglītojamais neapmeklē skolu saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi

11. Gadījumos, kad izglītojamais neapmeklē R 74. vsk saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi, R 74. vsk veic šādas darbības:

11.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni;

11.2. kad izglītojamais ierodas R 74. vsk, klases audzinātājs uzklausa viņa viedokli par situāciju;

11.3. Klases audzinātājs sadarbībā ar citiem R 74. vsk pedagogiem, psihologu veic izglītojamā novērošanu klasē;

11.4. Situācijas, par kurām klases audzinātājs nekavējoties ziņo atbalsta personāla speciālistiem un R 74. vsk vadībai:

11.4.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas vai fiziskas vai seksuālas vardarbības;

11.4.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās;

11.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izmainījusies izglītojamā uzvedība (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, vai izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);

11.4.4. klases audzinātājs konstatē, ka izglītojamajam nav sezonai piemērota apģērba, nepieciešamo mācību līdzekļu, izglītojamais nav paēdis.

12. Ja vecāki ir informēti, bet kavējumi, kas, iespējams, saistīti ar vardarbību pret izglītojamo turpinās, klases audzinātājs trīs darba dienu laikā informē R 74. vsk sociālo pedagogu un direktoru.

13. Atbalsta personāla speciālists (psihologs, sociālais pedagogs, medikspēc vajadzības) kopā ar klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna kavējumu cēloņus un pieņem lēmumu par problēmas risinājumu, nepieciešamības gadījumā noslēdzot savstarpējās sadarbības līgumu.

14. Darba gaitā jāizvērtē vairāki problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

14.1. problēmām R 74. vsk;

14.2. izglītojamā situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi u.c.);

14.3. problēmām ģimenē.

15. Pēc informācijas apkopošanas, komandā tiek lemts par turpmāko sadarbību ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas risināšanai.

V Noslēguma jautājumi

16. R 74. vsk direktors ir tiesīgs ar ikreizēju rīkojumu regulēt jautājumus, kas nav atrunāti šajos noteikumos, lai pilnvērtīgi un nepārtraukti tiktu īstenoti *Noteikumi par vadītāja un pedagoga rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo.*

17.Noteikumi par vadītāja un pedagoga rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo stājas spēkā ar 2013.gada 22. septembri un ir spēkā līdz to nomaiņai.

18.Noteikumus iespējams mainīt vai papildināt pēc darbinieku, izglītojamo, vecāku/aizbildņu ierosinājuma, saskaņojot tos Pedagoģiskajā padomē, Skolēnu padomē vai Skolas padomē.

II¹ Vadītāja rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību

(Nodaļa MK [21.05.2013.](#) noteikumu Nr.259 redakcijā)

5.¹ Ja izglītojamais izglītības iestādē apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:

5.¹1. pedagogs informē direktoru par izglītojamā uzvedību;

5.¹ 2. direktors nodrošina izglītojamam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē. Mācības citā telpā var ilgt no vienas mācību stundas līdz mācību dienas beigām;

5.¹ 3. direktors rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi;

5.¹ 4. direktors rīkojumā nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai;

5.¹ 5. Atbalsta personāla komisijas vadītājam ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās;

5.¹ 6. attiecīgā pašvaldība nodrošina atbalsta personāla pakalpojumus, ja izglītības iestādē nav šādu speciālistu.

5.² Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, bet situācijas risināšanā vēlas iesaistīt citus speciālistus, vadītājs šo informāciju nosūta attiecīgajai pašvaldībai.

5.³ Ja ir saņemta šo noteikumu [5.² punktā](#) minētā informācija, pašvaldība ir tiesīga sasaukt starpinstitūciju sanākumi, kas lemj par turpmākajiem atbalsta pasākumiem izglītojamam. Sanāksmē pieaicina izglītības iestādes atbildīgos speciālistus, izglītojamā vecākus, pašvaldības izglītības speciālistu vai pārstāvjus no attiecīgās pašvaldības izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas un citus speciālistus.

